

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Warszawa, data: 20 lutego 2026 r.

znak sprawy: DPI-XXIII.054.2.2026.EW

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

**Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr 14609 Pana Posła Łukasza Kmity
w sprawie zagwarantowania finansowania z budżetu państwa dla procesu
zaprojektowania i budowy metra w Krakowie**

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację, przedstawiam następujące informacje według właściwości Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej, tj. możliwości finansowania budowy metra w Krakowie ze środków europejskich.

1. Wsparcie budowy metra w Krakowie w perspektywie 2028-2034

W pierwszej kolejności chciałbym zaznaczyć, że jesteśmy na początkowym etapie prac nad kolejną perspektywą finansową UE. Komisja Europejska w lipcu 2025 r. przedstawiła propozycję Wieloletnich Ram Finansowych 2028-2034 (WRF), w tym projekt *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Europejski Fundusz Spójności Gospodarczej, Społecznej i Terytorialnej, Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, Rybołówstwa i Polityki Morskiej, Dobrobytu i Bezpieczeństwa na lata 2028-2034 (COM(2025) 565)* oraz projekt *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy monitorowania wydatków budżetowych i ramy wykonania budżetu oraz inne przepisy horyzontalne dla programów i działań Unii – COM(2025) 545*.

Ponadto, w ubiegłym roku przyjęte zostały stanowiska Rządu do ww. dokumentów, a obecnie trwają również prace na posiedzeniach grup roboczych Rady UE nad negocjacjami poszczególnych rozporządzeń, jak i całego WRF.

Proces negocjacji jest wieloetapowy i długotrwały, z uwagi na konieczność uzgodnienia wspólnego stanowiska przez wszystkie państwa członkowskie UE. Celem negocjacji jest skonstruowanie takiego budżetu i zakresu wsparcia, który w możliwie największym stopniu sprosta wyzwaniom, z jakimi mierzą się obecnie państwa członkowskie. Dokumenty określające szczegółowe zasady i warunki wsparcia, w tym rodzaje projektów kwalifikujących się do dofinansowania czy potencjalnych beneficjentów, będą opracowywane i uzgadniane na późniejszym etapie, gdy ogólne zasady i mechanizmy funkcjonowania funduszy w perspektywie finansowej 2028-2034 zostaną wypracowane.

W zapisach projektów rozporządzeń można odnaleźć bardziej szczegółowe informacje związane między innymi z zakresem potencjalnego wsparcia udzielanego w ramach Planu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego na lata 2028-2034 (PPKR 2028-2034).

W Załączniku 1 do projektu rozporządzenia COM(2025) 545 dotyczącym ram wykonania, w ramach zakresu interwencji *Nowo wybudowana lub zmodernizowana bezemisyjna lub niskoemisyjna infrastruktura transportu miejskiego (metro/tramwaje/lekka kolej/statki powietrzne)* jako wskaźnik produktu wskazano m.in. liczbę pociągów metra (w podziale na należące/nienależące do sieci TEN-T). Należy podkreślić, że ostateczne brzmienie dokumentów nie jest jeszcze znane, wobec czego wszelkie wnioski dotyczące zakresu interwencji czy parametrów wsparcia należy traktować jako wstępne i mogące ulec zmianie na kolejnych etapach prac. Na ten moment nie jesteśmy w stanie określić, czy będzie możliwość zapewnienia wsparcia z funduszy UE w zakresie odpowiadającym specyficznym potrzebom.

Jako Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej nieustannie podejmujemy działania na rzecz wypracowania zapisów i rozwiązań w zakresie przyszłej polityki spójności, które będą dla Polski najbardziej korzystne, a kwestię utrzymania silnej pozycji regionów w przyszłej perspektywie postrzegamy jako priorytet w trwających negocjacjach.

Prezydent Miasta Krakowa w piśmie z 3 listopada 2025 r. przedstawił MFiPR postulaty programowe Gminy Miejskiej Kraków oraz zamierzenia planowane do współfinansowania ze środków unijnych w przyszłej perspektywie finansowej. W piśmie zwrócono się z prośbą o uwzględnienie tych potrzeb w dokumentach programowych UE na lata 2028-2034.

W odpowiedzi MFiPR wskazał potencjalne źródła dofinansowania inwestycji związanej z zaprojektowaniem i budową metra w Krakowie. Poza środkami przewidzianymi w ramach przygotowywanego PPKR 2028-2034 potencjalnym źródłem finansowania mogą być również instrumenty zarządzane centralnie przez Komisję Europejską, w tym nowo proponowany Europejski Fundusz Konkurencyjności. W projekcie WRF na lata 2028-2034 znacząco zwiększono alokację właśnie na te instrumenty, dlatego warto rozważyć je w pierwszej kolejności jako możliwe źródła wsparcia dla planowanych przedsięwzięć Krakowa.

2. Wsparcie budowy metra w perspektywie 2021-2027

Alokacja **Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)** przyznana dla Metropolii Krakowskiej na projekty transportu miejskiego została w pełni zagospodarowana.

W programie FEnIKS dla Metropolii Krakowskiej przyznano 450 mln zł na wsparcie inwestycji w zero- i niskoemisyjny transport zbiorowy. Projekty przedstawione do dofinansowania muszą wynikać z zidentyfikowanych potrzeb transportowych określonych w dokumentach strategicznych miasta i jego obszaru funkcjonalnego, tj. strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych i Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej. Projekty mogące ubiegać się o dofinansowanie w programie zostały wskazane przez Stowarzyszenie Metropolia Krakowska i umieszczone w strategii ZIT. Wskazanie projektów jest wynikiem konsensusu wypracowanego przez gminy wchodzące w skład obszaru funkcjonalnego.

Do dofinansowania ze środków FEnIKS przedstawiono projekty obejmujące budowę i przebudowę linii tramwajowych, zakup taboru tramwajowego, rozbudowę systemu ITS w Krakowie oraz budowę węzłów przesiadkowych w miejskim obszarze funkcjonalnym Krakowa. Do dofinansowania nie został przedstawiony projekt dotyczący budowy metra w Krakowie czy zakupu taboru na potrzeby metra w Krakowie.

Nabór wniosków o dofinansowanie obejmujący m.in. projekty budowy/rozbudowy infrastruktury szynowej i taboru tramwajowego/ metra został zakończony 28 czerwca 2024 r. Nie jest planowane ogłoszenie kolejnego naboru na ww. zakres. Uwzględniając potrzeby zgłaszane przez samorządy w zakresie taboru autobusowego, środki dostępne w działaniu zostały przeznaczone na dofinansowanie zakupu autobusów zeroemisyjnych.

W przypadku **Instrumentu „Łącząc Europę” (CEF)** informuję, że prace przygotowawcze dotyczące budowy metra w Krakowie uzyskały wsparcie w perspektywie finansowej 2014-2020 w ramach projektu pn. *Studium wykonalności budowy szybkiego, bezkolizyjnego transportu szynowego w Krakowie*. Budżet przedsięwzięcia wynosił 1 906 376,19 euro, zaś dofinansowanie UE - 953 188,10 euro. Projekt został zakończony w 2024 r., a jego efektem jest opracowanie zawierające niezbędne dla rozpoczęcia inwestycji analizy planistyczne, finansowe, ruchowe oraz techniczne.

Zgodnie z dokumentami programowymi CEF oraz stanowiskiem KE przekazanym stronie polskiej (w tym Miastu Kraków), w perspektywie finansowej 2021-2027 jedynym priorytetem, w ramach którego można wnioskować o dofinansowanie CEF dla projektów związanych z budową metra, jest ten poświęcony „Multimodalnym węzłom przesiadkowym”. Jednak dopuszcza on jedynie tzw. prace studialne, inaczej przygotowawcze – przedprojektowe (studia, analizy) i projektowe (dokumentacja projektowa, pozwolenia i decyzje administracyjne).

Zgodnie z założeniami, ww. priorytet jest dedykowany pracom przygotowawczym, które będą służyły tworzeniu hubów przesiadkowych przy węzłach transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T i będą obejmowały powiązania środków transportu dalekobieżnego z regionalnymi i lokalnymi. Tym samym, jedynym kwalifikowalnym obecnie elementem w ramach CEF są prace przedprojektowe i projektowe dotyczące punktów styczności linii metra z węzłami sieci TEN-T takimi jak dworce kolejowe.

Niemniej, zgodnie z Wieloletnim Programem Prac dla CEF 2021-2027, w ramach obecnego okresu programowania zakończyły się już wszystkie nabory wniosków o dofinansowanie, które wyczerpały niemal całość dostępnej w ramach CEF alokacji. Dotychczas Komisja Europejska nie ogłosiła kolejnych planów w tym zakresie.

Na etapie negocjowania i podpisywania **Kontraktu Programowego dla Województwa Małopolskiego dotyczącego perspektywy 2021-2027** – tj. umowy zawieranej między Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej a Zarządem Województwa Małopolskiego określającej kierunki i warunki dofinansowania programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, w tym przedsięwzięcia priorytetowe realizowane w tym programie – nie były zgłaszane przez Zarząd Województwa Małopolskiego przedsięwzięcia priorytetowe dotyczące budowy metra w Krakowie.

W ramach Inwestycji B3.4.1 Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast w ramach **Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności** jest możliwe finansowanie zakupu taboru elektrycznego/wodorowego do transportu zbiorowego (np. autobusy, tramwaje, trolejbusy, metro). Taki projekt może kwalifikować się do wsparcia w ramach działań: Optymalizacja pracy przewozowej miejskiego transportu publicznego eliminujące zużycie energii ze źródeł kopalnych, w tym aplikacja rozwiązań ICT, usług elektronicznych wspierających ograniczanie emisji gazów cieplarnianych lub efektywności energetycznej. Wymagane jest, aby pojazdy te wykorzystywane były na terenie miejskim i służyły eliminacji zużycia energii ze źródeł kopalnych.

Natomiast samorząd nie złożył wniosku o pożyczkę z Instrumentu Zielonej Transformacji Miast na projekt dot. zakupu taboru do transportu zbiorowego (metro), a 1 maja 2025 r. nabór został zawieszony.

3. Wsparcie budowy metra w Krakowie z funduszy przeznaczonych na obronność

Środki europejskie przeznaczone na obronność są dostępne m.in. w Funduszu Bezpieczeństwa i Obronności utworzonym w ramach **Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Obronności** (inwestycja A2.7.1). Celem Funduszu jest finansowanie zadań służących zwiększaniu potencjału sektora bezpieczeństwa i obronności w zakresie:

- rozwoju budowli ochronnych i infrastruktury ochrony ludności;
- budowy i modernizacji infrastruktury podwójnego zastosowania;

- cyberbezpieczeństwa;
- modernizacji przedsiębiorstw, w tym budowy i rozbudowy ich zdolności produkcyjnych, oraz wsparcia na rzecz badań i rozwoju.

Mając powyższe na uwadze, w ramach budowy metra w Krakowie wsparcie finansowe mogłoby zostać udzielone we wskazanych powyżej obszarach, przy założeniu spełnienia wszystkich warunków formalno-prawnych oraz pomyślnego przejścia procedury naboru wniosków.

4. Spotkania władz Krakowa w 2025 i 2026 r. (stan na 15 stycznia br.) z Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej Pani Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz spotkała się 7 stycznia br. w Krakowie z władzami miasta. Ponadto, z władzami Krakowa (w Urzędzie Miasta oraz na terenie Warszawy) spotykał w 2025 r. Pan Jacek Karnowski, Sekretarz Stanu w MFiPR, a tematem rozmów były możliwości finansowania budowy metra.

Z poważaniem

z up. Ministra

Jan Szyszko

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Pan Andrzej Domański, Minister Finansów i Gospodarki